

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор
Національного технічного
університету

«Дніпровська політехніка»

О.О. Азюковський

«14» лютого 2025 р.

ВИСНОВОК

Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» щодо дисертації Фролової Ганни Олександрівни на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 16 від 08.12.2021 р.).

ВИТЯГ

з протоколу № 10 засідання кафедри
державного управління і місцевого самоврядування
Навчально-наукового інституту державного управління
від «14» лютого 2025 року

Порядок денний:

Обговорення результатів дисертаційного дослідження здобувачки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Фролової Ганни Олександрівни на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» щодо її рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Присутні:

д.держ.упр., проф. Липовська Н.А. – голова семінару, гарант ОНП;
д.держ.упр., проф. Чикаренко І.А. – керівник, зав. каф.; д.і.н., проф. Бородін Є.І.; д.держ.упр., проф. Баштанник В.В.; д.держ.упр., проф. Гончарук Н.Т;
д.держ.упр., проф. Квітка С.А.; д.держ.упр., проф. Маматова Т.В.; д.держ.упр., проф. Хожило І.І.; д.держ.упр., проф. Тарасенко Т. М.; д.держ.упр., проф..

Сорокіна Н.Г.; д.держ.упр., проф. Шпекторенко І.В., к.держ.упр.; к.держ.упр., доц. Матвеєва О.Ю., к.х.н., доц. Кравцов О.В.

Присутні на засіданні 13 осіб, зокрема 11 докторів наук, із них за профілем поданої на розгляд дисертації – 10, та 2 кандидати наук, із них за профілем поданої на розгляд дисертації – 1.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення голови семінару – Липовської Н.А., професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування, за матеріалами дисертаційної роботи Фролової Г.О. на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 16 від 08.12.2021 р.).

Науковий керівник теми – д.держ.упр., проф. Чикаренко І.А.

2. Доповідь здобувачки ступеня доктора філософії Фролової Г.О. щодо дисертації на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Під час доповіді здобувачкою Фроловою Г.О. було розкрито актуальність обраної теми, об'єкт, предмет, мету, завдання, наукову новизну та методи дослідження, основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, підкреслено науково-практичну значущість роботи, а також надано інформацію про впровадження результатів дослідження.

3. Запитання до здобувача. Запитання по матеріалам дисертації ставили: д.держ.упр., проф. Гончарук Н.Т.; д.держ.упр., проф. Хожило І.І.; д.держ.упр., проф. Липовська Н.А.; д.і.н., проф. Бородин Є.І.; д.держ.упр., проф. Маматова Т.В.; д.держ.упр., проф. Сорокіна Н.Г.; д.держ.упр., проф. Шпекторенко І.В., к.держ.упр., доц. Матвеєва О.Ю. Запитання торкалися актуальності та проблеми дослідження, ступеню обґрунтованості пропонованого комплексу підходів та інструментів публічного управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні та його методико-технологічного забезпечення, елементів наукової новизни та практичного значення результатів дослідження.

4. Виступи та обговорення щодо дисертаційної роботи. В обговоренні дисертації взяли участь: д.держ.упр., професор Чикаренко І.А. – науковий керівник; д.і.н., професор Бородин Є.І.; д.держ.упр., професор Гончарук Н.Т.; д.держ.упр., професор Хожило І.І.; д.держ.упр., професор Маматова Т.В.; д.держ.упр., професор Липовська Н.А. – головуюча на засіданні.

Науковий керівник здобувачки – Чикаренко І.А. – представила авторку дисертації та зазначила, що висновок про роботу над дисертацією та виконання індивідуального навчального плану Фроловою Г.О., яка здобуває науковий ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», є позитивним. Здобувачка Фролова Г.О. виконала всі вимоги індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану. Представлене нею дослідження відповідає усім формальним вимогам щодо підготовки дисертації, і зазначила, що у роботі відсутні дані, що можуть бути

використані агресором для планування військових операцій та диверсій проти України. Уся інформація, яку авторка використала у роботі, є у відкритому доступі.

Дисертація відповідає вимогам законодавства про авторське право і суміжні права – у роботі знайшли використання лише ті ідеї та положення, які були сформовані та отримані авторкою особисто. Щодо наукових публікацій, опублікованих здобувачкою у співавторстві, у роботі чітко зазначено авторський внесок та зміст розробки. При аналізі тексту дисертації та використаних джерел ознак порушення академічної доброчесності не виявлено. Дисертаційна робота не містить запозичених ідей інших авторів, у разі їх використання в роботі присутні посилання на джерела їх публікацій.

Після розкриття здобувачкою основних положень її дисертації науковці відзначили, що робота дійсно актуальна, виконана на належному науковому рівні, і є самостійним завершеним дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані результати, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», а саме – наукове обґрунтування комплексу наукових положень, підходів та інструментів публічного управління розвитком комунальної інфраструктури (у частині водопостачання та водовідведення) та розроблення методико-технологічного забезпечення її стійкого функціонування на регіональному рівні. Члени семінару зазначили, що отримані Фроловою Г.О. наукові результати повною мірою опубліковані та пройшли апробацію на науково-комунікативних заходах, а також відзначили, що основні концептуальні та практичні положення доведені до рівня прикладних моделей та практичних рекомендацій, які можуть бути використані в процесі публічного управління розвитком комунальної інфраструктури (зокрема, її критичної складової – системи централізованого водопостачання та водовідведення) на регіональному рівні, а саме, під час удосконалення діяльності з управління водогосподарським комплексом регіону шляхом розроблення та реалізації відповідних стратегій, програм та проєктів із застосуванням інструментів публічноуправлінської взаємодії, міжнародного співробітництва та цифровізації процесів управління галуззю в умовах воєнного часу й повоєнного періоду.

Під час виступів науковці висловили єдину думку, що дослідження Фролової Г.О. на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні», подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», відповідає усім вимогам до підготовки дисертації та може бути рекомендованим до подальшого проходження та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді до завершення терміну навчання в аспірантурі.

УХВАЛИЛИ:

1. Визначити, що за ступенем готовності дисертаційну роботу Фролової Ганни Олександрівни на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні» можна вважати завершеною науково-дослідною роботою.

2. Ураховуючи офіційну заяву Фролової Г.О. з проханням провести попередню експертизу дисертації та видати висновок про наукову новизну,

теоретичне та практичне значення результатів дисертації, призначити рецензентами по її дисертаційному дослідженню д.держ.упр., проф. Хожило І.І. та д.держ.упр, проф. Гончарук Н.Т., які працюють у даному науковому напрямі та мають відповідні публікації за темою представленого дослідження.

3. Рецензентам до 07.03.2025 підготувати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Фролової Ганни Олександрівни на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

1. Актуальність теми дослідження

Житлово-комунальне господарство (далі – ЖКГ) є надзвичайно важливою галуззю національної економіки, яка має забезпечувати зручне, безпечне та комфортне проживання громадян, що є одним із пріоритетних завдань публічного управління. Разом із тим, успішність публічного управління розвитком ЖКГ залежить, насамперед, від стану його комунальної інфраструктури, а також від дотримання органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування таких ключових принципів, як забезпечення якості надання житлово-комунальних послуг, їх доступності для кожної категорії населення, своєчасності та комплексності, а також від ефективності й результативності публічноуправлінської діяльності в цілому.

Разом із тим, існує велика кількість проблем у сфері ЖКГ, зокрема тих, що дісталися в спадок ще від колишнього радянського союзу. До таких проблем слід віднести зношеність, моральну застарілість, неефективність та енергомісткість використовуваного обладнання, конструкцій, споруд та інженерних мереж; монополізацію окремих видів житлово-комунальних послуг (зокрема, з водопостачання та водовідведення), яка заважає розвитку конкуренції та цьому ринку; аварійний технічний стан певної частки житлового

фонду; слабке й не завжди ефективне керівництво житлово-комунальною сферою та відсутність стратегічного мислення в окремих управлінців, відповідальних за належний стан та розвиток галузі, що уповільнює процеси її оновлення та модернізації і має відбиток на якість надання житлово-комунальних послуг та безпечність умов проживання; недостатня прозорість бюджетного фінансування, регулярна дотаційність разом із непоодинокими випадками нецільового використання бюджетних коштів тощо.

В останні три роки з'явилася і нові проблеми, що стосуються, насамперед, інфраструктури ЖКГ, яка втратила можливості виконувати повною мірою свої функції щодо забезпечення належного рівня та якості життя громадян. Переважно це стосується енергетики, водопостачальної, газо- та теплопостачальної галузей.

Виникнення цих проблем безпосередньо пов'язано із початком повномасштабної збройної агресії росії та вимушеним введенням в Україні правового режиму воєнного стану. До таких проблем, насамперед, можна віднести: руйнування критичної інфраструктури та інших інфраструктурних об'єктів унаслідок бойових дій; пошкодження адміністративних, виробничих та інших будівель і споруд, інженерно-технічних мереж; знищення транспортних і логістичних маршрутів, обладнання й техніки; втрата людьми житла та роботи; нестача кваліфікованих кадрів та інші негативні та вкрай небезпечні чинники, що тягне за собою війна.

Зазначені проблеми мають безпосередній вплив на організацію процесів стабільного виробництва, постачання й споживання електроенергії, питної води, газу, тепла, що, у свою чергу, вимагає відбудови та / або модернізації об'єктів комунальної інфраструктури, а також належної роботи відповідних служб як таких, що забезпечують виконання важливих для населення функцій, зокрема з надання комунальних послуг, по всій території країни. Тому можна стверджувати, що потреба у підвищенні ефективності публічного управління розвитком комунальної інфраструктури (зокрема, у частині водопостачання та водовідведення) висунута часом та є невідворотною. Вона обумовлюється необхідністю забезпечення стабільного та якісного надання комунальних послуг, які, у свою чергу, є продуктом діяльності комунальних підприємств, і споживаються як домогосподарствами, так і бізнесом й іншими організаціями, підприємствами, установами різних форм власності.

Отже, актуальність дисертаційної роботи зумовлена наявністю проблеми, яка характеризується протиріччям між нагальною потребою у впровадженні наукових положень, а також сучасних підходів та управлінського інструментарію до сфери публічного управління розвитком комунальної інфраструктури України, та недостатністю концептуального й методико-технологічного забезпечення цих процесів. Вирішення цієї проблеми дозволить підвищити ефективність та результативність діяльності як органів державної виконавчої влади й органів місцевого самоврядування на територіях, так і комунальних та інших підприємств різних форм власності, діяльність яких спрямована на ефективне виробництво та належне постачання комунальних послуг на рівні кращих європейських стандартів, вимог, правил та практик.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження виконане відповідно до визначених Урядом головних пріоритетів діяльності, спрямованої на перемогу, безпеку та оборону, впровадження реформ, забезпечення макроекономічної стійкості, готовність до вступу в ЄС, відновлення економіки і країни в цілому. До таких пріоритетів, зокрема, віднесено діяльність за напрямками «Енергетична незалежність», «Ефективна цифрова держава» та «Відбудова зруйнованого». У рамках останнього пріоритету Офісом реформ передбачено у 2024 р. реалізацію низки стратегічних цілей, серед яких: 1. Відновлення житла; 2. Відновлення критичної інфраструктури; 3. Відбудова соціальної інфраструктури; 4. Комплексна відбудова – пілотні проекти. Також написання дисертації здійснювалося з урахуванням стратегічних ініціатив Національної ради з відновлення України від наслідків війни та відповідно до проекту Плану відновлення України, спрямованого на прискорення стійкого економічного

зростання, а саме, в рамках виконання Національної програми «Відновлення та модернізація житла та інфраструктури регіонів», до складу якої входять проєкти з будівництва нових мереж водопостачання та водовідведення, будівництва нових очисних споруд, відновлення функціонування пошкоджених та зруйнованих систем централізованого водопостачання й водовідведення, забезпечення релокованих підприємств централізованим водопостачанням і водовідведенням, встановлення ефективних систем централізованого охолодження, а також теплових насосів для потреб централізованого і індивідуального опалення.

Для проведення досліджень та підготовки дисертації здобувачкою взято участь у науково-дослідних роботах за такими темами: «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» (№ державної реєстрації 0122U002375, 2022–2024 рр.); «Цифрова трансформація публічного управління» (№ державної реєстрації 0122U002236, 2022–2024 рр.), «Дослідження стану та динаміки соціально-економічного розвитку Губиниської територіальної громади Дніпропетровської області: стратегічний аналіз» (за договором № 110101-23 від 01.03.2023, 2023 р.), що виконувалися на кафедрі державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка». Матеріали досліджень представлені відповідними підрозділами у проміжних та заключних звітах з НДР та увійшли до наукових публікацій, що, зокрема, були підготовлені за результатами виконання окремих наукових завдань.

3. Мета і завдання дослідження

Метою дисертаційного дослідження є наукове обґрунтування комплексу наукових положень, підходів, інструментів та моделей публічного управління розвитком комунальної інфраструктури (у частині водопостачання та водовідведення) та розроблення методико-технологічного забезпечення її стійкого функціонування на регіональному рівні. Для досягнення зазначеної мети в дисертації були визначені такі наукові *завдання*:

- дослідити теоретичні, нормативно-правові та організаційні засади публічного управління розвитком комунальної інфраструктури як частини житлово-комунального господарства;

- проаналізувати зарубіжний та вітчизняний досвід публічного управління розвитком житлово-комунального господарства та комунальної інфраструктури на регіональному рівні, зокрема, у сфері централізованого водопостачання та водовідведення;

- визначити проблеми та особливості публічного управління водопостачальною галуззю в умовах правового режиму воєнного стану та запропонувати антикризовий механізм щодо стабілізації ситуацій в цій сфері;

- дослідити підходи та інструменти підвищення якості надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на регіональному рівні;

- розробити методико-технологічне забезпечення розвитку галузі водопостачання та водовідведення на регіональному рівні, для чого здійснити моделювання простору проблем та обґрунтувати доцільність запровадження сучасних інструментів міжнародного співробітництва та взаємодії органів публічного управління з ключовими стейкхолдерами галузі;

- обґрунтувати доцільність запровадження цифрових інструментів у публічноуправлінську діяльність щодо забезпечення стійкого водопостачання та водовідведення для всіх територіальних громад регіону;

– підготувати рекомендації органам публічного управління щодо використання зазначеного інструментарію і формування регіонального портфелю проєктів розвитку водопостачальної галузі на основі цифровізації процесів управління нею.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають під час публічного управління процесами функціонування та розвитку житлово-комунального господарства та комунальної інфраструктури.

Предметом дослідження є удосконалення публічного управління розвитком комунальної інфраструктури (у частині водопостачання та водовідведення) на регіональному рівні в Україні.

4. Методи дослідження

Реалізація поставлених у дисертаційній роботі завдань здійснювалося із застосуванням комплексу загальнонаукових теоретичних та емпіричних методів дослідження, основними з яких є системний підхід, методи аналізу й синтезу, індукції та дедукції, порівняння, аналогії, абстрагування й узагальнення, сегментування, структуризації та проєктування, математичного моделювання й оцінювання. Методологічною основою всієї дисертаційної роботи є системний підхід, який було застосовано для вирішення усього спектру завдань дослідження. Застосування методів аналізу й синтезу дозволило визначити коло проблемних питань, сформулювати об'єкт і предмет дослідження, розвинути понятійно-категоріальний апарат предметної сфери дослідження, здійснити систематизацію підходів, механізмів та інструментів управління розвитком комунальної інфраструктури регіону, зокрема, у частині централізованого водопостачання та водовідведення. Метод контент-аналізу й системно-аналітичний метод використано під час аналізування релевантної нормативно-правової бази. Метод узагальнення було використано під час вивчення наявних та розроблення власних концептуальних положень щодо розвитку інструментів управління галуззю водопостачання та водовідведення на регіональному рівні та формулювання висновків дисертаційного дослідження на основі опрацьованих матеріалів. Методи структуризації, сегментування, моделювання, проєктування та оцінювання були використані під час розроблення методико-технологічного забезпечення процесів управління розвитком регіональної системи водопостачання та водовідведення, зокрема для моделювання «простору проблем» в галузі, який є основою ефективного стратегічного управління житлово-комунальною сферою; обґрунтування інструментів взаємодії суб'єктів управління в галузі водопостачання й водовідведення через розподіл їх на групи ключових стейкхолдерів на основі відмінностей в потребах та впливах на розвиток галузі; підготовки пропозицій щодо подальшої цифровізації процесів управління галуззю для забезпеченні стійкого водопостачання та водовідведення через реалізацію запропонованого здобувачкою регіонального портфелю проєктів, а також відновлення та розвитку комунальної інфраструктури регіону в цілому.

Джерельною базою для дослідження теоретико-методологічних засад публічного управління розвитком комунальної інфраструктури стали роботи вітчизняних учених у сфері публічного управління процесами реформування та розвитку ЖКГ та комунальної інфраструктури, зокрема, на рівні регіону. Нормативно-правову основу дослідження склали: Конституція України, укази Президента України, закони України, постанови Уряду, інші нормативно-правові

акти та організаційно-розпорядчі документи, зокрема, зі сфери власної професійної діяльності.

5. Наукова новизна отриманих результатів

Наукова новизна одержаних результатів обумовлена тим, що в роботі здійснено наукове обґрунтування комплексу наукових положень, підходів, інструментів та моделей публічного управління розвитком комунальної інфраструктури (у частині водопостачання та водовідведення) та розроблено методико-технологічне забезпечення її стійкого функціонування на регіональному рівні. Основні результати, що характеризують елементи наукової новизни, полягають у тому, що:

уперше: обґрунтовано комплекс наукових положень, підходів, інструментів та моделей, системне використання яких методологічно забезпечує результативність публічного управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні (у частині водопостачання й водовідведення) і буде сприяти підвищенню ефективності стратегічної діяльності в галузі шляхом структуризації та моделювання простору проблем (як основи для формування пріоритетних проєктів розвитку зазначеної сфери), упорядкування й формалізації взаємозв'язків і впливів між ключовими стейкхолдерами водогосподарського комплексу на основі дотримання запропонованих принципів їх взаємодії, міжнародного співробітництва та цифровізації процесів управління галуззю;

удосконалено:

– понятійно-категоріальний апарат предметної сфери дослідження, а саме: здійснено обґрунтування та розмежування сутності понять «міська інфраструктура» та «комунальна інфраструктура»; надано авторську дефініцію поняття «регіональна комунальна інфраструктура», яка в контексті дослідження розглядається як системоутворююча інтегрована складова житлово-комунального господарства регіону;

– підхід до інтерпретації результатів аналізу зарубіжного досвіду та кращих практик у сфері публічного управління розвитком систем водопостачання та водовідведення, що дозволило виокремити ключові напрями та можливості імплементації цього досвіду та кращих практик до вітчизняної системи публічного управління розвитком цієї сфери, зокрема, в умовах дії правового режиму воєнного стану;

дістали подальшого розвитку:

– формалізація принципів публічного управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні, до яких, зокрема, віднесено: наскрізний та, водночас, багатогалузевий характер регіонального управління комунальною інфраструктурою; забезпечення керованості та спільної відповідальності органів публічного управління на території за стійкий (резильєнтний) розвиток галузі; запровадження інноваційних рішень та новітніх технологій з урахуванням їх екологічної безпеки й економічної доцільності; комплексність, стабільність, доступність та повномасштабність охоплення території для використання кожною категорією споживачів;

– підхід до обґрунтування принципів формування та реалізації державної політики у сфері водопостачання та водовідведення, що дозволило їх систематизувати з урахуванням особливостей та закономірностей сучасного стану в галузі, а також додати ще такі принципи, як: забезпечення стійкості

регіональних систем водопостачання і водовідведення до зовнішніх загроз і викликів; сприяння налагодженню конструктивної взаємодії з інноваційно-орієнтованим технологічним бізнесом з питань цифровізації діяльності комунальних підприємств щодо контролю, запобігання та попередження аварійних ситуацій; раціональна централізація та децентралізація системи водопостачання та водовідведення тощо;

– систематизація та обґрунтування комплексу дієвих і продуктивних для сфери публічного управління розвитком комунальної інфраструктури підходів та інструментів, які доцільно застосовувати у галузі централізованого водопостачання й водовідведення на регіональному рівні, на основі чого здійснено моделювання «простору проблем» та побудовано дескриптивну модель стратегічної діяльності органів публічного управління з розвитку галузі, що дозволить зробити цю діяльність максимально ефективною; підготовлено відповідні пропозиції регіональним органам державної влади щодо їх використання, зокрема для формування регіонального портфелю проєктів розвитку систем водопостачання та водовідведення на основі цифровізації процесів управління галуззю.

6. Практичне значення одержаних результатів

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні концептуальні та практичні положення доведені до рівня практичних рекомендацій і можуть бути використані в процесі публічного управління розвитком комунальної інфраструктури на рівні регіону, зокрема, під час розроблення та реалізації документів програмно-цільового характеру, що стосуються галузі централізованого водопостачання та водовідведення як в умовах воєнного стану, так і у повоєнний період, а також для підвищення ефективності та результативності публічноуправлінської діяльності в комунальній сфері в цілому. Висновки та рекомендації наукового дослідження використані у діяльності:

– Дніпропетровської обласної ради (Управління стратегічного планування та комунальної власності виконавчого апарату ДОР) задля забезпечення стійкого функціонування підприємств з надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення на основі пропонованого у роботі підходу до визначення «простору проблем» в галузі, а також для розробки планових показників бюджетного фінансування критичної інфраструктури регіону на 2025 рік в рамках регіональної міжгалузевої Програми щодо надання підтримки комунальним підприємствам (установам), що належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ та міст Дніпропетровської області (довідка про впровадження від 12.22.2024 №2983/0/2-24);

– Дніпропетровської обласної державної адміністрації (Департамент цифрової трансформації, інформаційних технологій та електронного урядування) під час розгляду пропонованих у роботі напрямів запровадження цифрових інструментів в управління галуззю централізованого водопостачання та водовідведення з метою подальшого розроблення регіонального портфелю проєктів розвитку комунальної інфраструктури (довідка про впровадження від 26.01.2024 №107/1/46-24);

– Губиниської селищної ради Дніпропетровської області під час виконання завдань зі стратегічного аналізу житлово-комунального напрямку розвитку

територіальної громади (у рамках спільної науково-дослідної роботи, довідка про впровадження від 12.12.2024 №3169);

– Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» у процесі підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування (удосконалення та актуалізація змісту робочих програм з дисциплін спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти) (довідка про впровадження від 11.12.2024 № 12-34/173).

7. Особистий внесок здобувача

Дисертація Фролової Г.О. є самостійно виконаним, належним чином науково-обґрунтованим та завершеним науковим дослідженням. Усі наукові результати, викладені у роботі, отримані автором особисто й здобули апробацію та відображення в опублікованих працях. У дисертації не використовуються ідеї і розробки, що належать співавторам. Внесок автора в опубліковані у співавторстві 2 наукових статті та 1 тези доповіді конкретизовано у списку публікацій.

8. Апробація результатів дисертації

Основні результати дисертаційного дослідження, висновки і рекомендації було апробовано авторкою дисертації на 7 науково-комунікативних заходах: «Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку територій та громад» (Дніпро, 2022); «Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. Фенікс-2022» (Харків, 2022); «Наукова весна» (Дніпро, 2023, 2024); «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» (Дніпро, 2023); «Молодь: наука та інновації» (Дніпро, 2023), «Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України» (Дніпро, 2024).

9. Структура та обсяг дисертації

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списків використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 324 сторінки, з них 269 – основний текст, 5 таблиць, 8 рисунків, 3 додатки, список використаних джерел становить 275 найменувань, з них 15 – англійською мовою.

10. Публікації.

Основні наукові результати дисертаційної роботи опубліковані в 13 наукових працях, із них: 5 статей у наукових фахових виданнях України (з них 2 – у співавторстві), 1 стаття у зарубіжному науковому журналі, 7 тез доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій (з них 1 – у співавторстві).

Публікації у наукових фахових виданнях України:

1. Фролова Г., Чикаренко І. (2023). Забезпечення водопостачання територій та громад як пріоритетний напрям взаємодії державної влади та місцевого самоврядування. *Публічне управління та місцеве самоврядування*, № 2. 91–98.

URL: <https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/public/article/view/320>

DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-2-12>

Особистий внесок здобувача: запропоновано підхід до організації ефективної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування під час реалізації антикризових заходів щодо забезпечення водопостачання населення в умовах мирного часу та правового режиму воєнного стану.

2. Фролова Г. (2023). Дослідження релевантності міжнародної співпраці у відновленні водопостачальної галузі. *Публічне управління та адміністрування в Україні*, № 38. 139-143.

URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2023/38-2023/25.pdf>.

DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.38.25>

3. Фролова Г., Чикаренко І. (2024). Європейський досвід публічного управління розвитком об'єктів житлово-комунального господарства. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*, № 1. 75–79.

URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/569/517>

DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.1.12>

Особистий внесок здобувача: проаналізовано досвід європейських країн щодо публічного управління розвитком житлово-комунального господарства та об'єктів його інфраструктури, зокрема в галузі водопостачання та водовідведення, визначено напрями імплементації досвіду ФРН та Польщі до вітчизняних умов та реалій.

4. Фролова Г. (2024). Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні: теоретичні та організаційно-правові засади. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*, № 2. 70–76.

URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/594/542>

DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.2.12>

5. Фролова Г. (2024). Підходи та інструменти підвищення якості надання послуг з водопостачання та водовідведення на регіональному рівні *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*, № 8. 136 –147.

URL: <https://pa.journal.in.ua/index.php/pa/article/view/147>

DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-8-136-147>

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації (у зарубіжних наукових журналах):

6. Frolova H. (2022). Features of public administration of water supply enterprises under martial law. *Zeszyty Naukowe. Tom 21, rocznik XI. Sucha Beskidzka, Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii*, № 1/2022. 43–50. (Indeksacja w bazach czasopism naukowych: IC Journals Master List).

URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Publ_postgrad/ZN21.pdf

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації (у вітчизняних виданнях):

7. Фролова Г. (2022). Житлово-комунальне господарство як об'єкт публічного управління. *Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку територій та громад: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 4 березня 2022 р. / за заг. ред. І.А. Чикаренко., Т.В.*

Маматової. Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка». 196–199. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/Material_conference_2022_04_03.pdf.

8. Фролова Г.О. (2022). Особливості водозабезпечення населення в умовах воєнного стану в Україні. *Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність*. Фенікс-2022: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 31 травня 2022 р. / за заг. ред. І.М. Посохова, Н.С. Краснокутської, П.Г. Перерви, С.М. Ілляшенко, В.Г. Дюжева. Харків: НТУ «Харківський політехнічний інститут». 150-152. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/d26ab396-9521-40ef-ac62-252b5c8fb53c/content>.

9. Фролова Г.О. (2023). Забезпечення фінансової стабільності водоканалів (на прикладі Дніпропетровської області). *«Наукова весна» 2023 : матеріали XIII Міжнар. наук.-техн. конференції аспірантів та молодих вчених*, 1–3 берез. 2023 року, м. Дніпро. Дніпро, НТУ «Дніпровська політехніка». 341–343. URL: https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/naukova-vesna-2023/Scientific_Spring_2023.pdf.

10. Фролова Г., Чикаренко І. (2023). Особливості публічного управління водопостачальною галуззю в умовах правового режиму воєнного стану: антикризовий контекст. *Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні*: наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 4 трав. 2023 р. Дніпро. Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка». 215–221. URL: <https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/ConfDUMS-040523-270623.pdf>.

Особистий внесок здобувача: на основі визначених особливостей публічного управління водопостачальною галуззю в умовах правового режиму воєнного стану запропоновано антикризові заходи зі стабілізації ситуації в цій сфері.

11. Фролова Г. (2023). Дослідження релевантності міжнародної співпраці напрямом розвитку водопостачальної галузі. *Молодь: наука та інновації : XI Міжнар. наук.-техн. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених*, 22–24 лист. 2023 р., Дніпро. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. Т. 2. С. 221–222. URL: <https://is.gd/Cg0mOB>.

12. Фролова Г. (2024). Зарубіжний досвід публічного управління житлово-комунальним господарством: ключові аспекти розвитку. *«Наукова весна» 2024: XIV міжнар. наук.-техн. конф. аспірантів та молодих вчених*, 27–29 берез. 2024 р., Дніпро. Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка». 340–341. URL: https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/naukova-vesna-2024/Scientific_Spring_2024.pdf.

13. Фролова Г. (2024). Публічне управління водним господарством у країнах Європейського Союзу. *Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України : XXI наук.-практ. конф.*, 9 трав. 2024 р., м. Дніпро / за заг. ред. О. М. Рудіка. Дніпро: НТУ ДП, 2024. 26 – 27. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/Збірник_Євроінтеграц_09_05_2024.pdf.

10. Оцінка мови та стилю дисертації

Матеріали дисертації викладено українською мовою, послідовно, у формально-логічний спосіб, з дотриманням наукового стилю викладення. Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам позитивна. Анотація відображає основний зміст та результати дослідження.

Робота має належну візуалізацію, містить графічні матеріали, релевантну аналітичну та статистичну інформацію.

За результатами обговорення результатів дисертаційного дослідження здобувачки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Фролової Г.О.:

УХВАЛИЛИ:

Констатувати, що робота є самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке за своєю актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам нової редакції Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів» (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами).

Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Фролової Ганни Олександрівни на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні».

Рекомендувати дисертаційну роботу Фролової Ганни Олександрівни на тему: «Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рекомендувати призначити головою спеціалізованої вченої ради: **Бородіна Євгенія Івановича**, доктора історичних наук, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Рекомендувати призначити рецензентами по захисту дисертації Фролової Г.О.:

– **Хожило Ірину Іванівну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

– **Гончарук Наталію Трохимівну**, з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Рекомендувати призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Фролової Г.О.:

– **Пархоменко-Куцевіл Оксану Ігорівну**, доктора наук з державного управління, професора, завідувачку кафедри публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди, м. Переяслав;

– **Бобровську Олену Юріївну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри економіки та економічної безпеки Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро;

Результати голосування щодо рекомендації дисертації *Фролової Ганни Олександрівни* на тему: *«Публічне управління розвитком комунальної інфраструктури на регіональному рівні»* до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» присутніх на засіданні:

за – 13 осіб, проти – немає, утрималися – немає.

Головуюча на засіданні:

професор кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
д. держ. упр., професор

Н.А. Липовська

Секретар засідання:

професор кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
д. держ. упр., професор

Н.Г. Сорокіна